

РЕШЕНИЕ

№ 193

гр. Бяла, 17.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БЯЛА в публично заседание на двадесет и седми септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Пламен Т. Дочев

при участието на секретаря Валентина Т. Великова
като разгледа докладваното от Пламен Т. Дочев Гражданско дело №
20214510101035 по описа за 2021 година

за да се произнесе съобрази следното:

Предявен е иск с правно основание чл.55, ал.1 /ЗЗД.

Ищецът моли съда да постанови съдебен акт, по силата на който да осъди „Електроразпределение-Север“ АД, ЕИК ****с.а. гр.Варна 9009, р-н Владислав Варненчик, Варна Таурс-Е, бул.“Владислав Варненчик“ № 258, представлявано заедно от всеки двама от членовете на УС: Р.Л., А.К., Х. Х., чрез адв.Е.К. от РАК, да заплати на Ф. Г. Ф., с ЕГН-***** от гр.Б., обл.Р., ул.“Б.Т.“ № ***, чрез адв.Р. Т. от МАК, сумата в размер на 1000.00 лв. /хиляда лева/, представляваща частично предявен иск от пълния размер 1939,84 лв., начислена по партида с клиентски номер **** за абонатен номер ***** за периода от 26.03.2021г. до 23.06.2021г. при липса на правно основание за заплащането от страна на ищеца стойността на недоставена и непотребена електроенергия през този период на адрес: гр.Бяла, ул.,Баба Тонка“ № 34, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на исковата молба до датата на окончателното изплащане на сумата. Претендира и присъждане на направените разноски по делото.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът е депозирал отговор на исковата

молба, с който оспорва иска по основание и размер.

Съдът, като прецени всички събрани по делото доказателства и доводите на страните при спазване на разпоредбите на чл.235, ал.2 от ГПК, прие фактическата обстановка и от правна страна изведе следното:

По исковете по чл.55, ал.1 от ЗЗД хипотезите на „получаване без основание“ обикновено са обусловени от едно преюдициално договорно правоотношение. Съответно фактическия състав на чл.55, ал.1, пр.1 от ЗЗД, изисква предаване, съответно получаване, на нещо при начална липса на основание, т.е., когато още при самото получаване липсва основание за преминаване на блага от имуществото на едно лице в имуществото на друго. Освен това основанието трябва да липсва не само при получаване на имуществената ценност, но и при предявяване на претенцията за реституция на даденото. С искът по чл.55 от ЗЗД ищецът претендира връщането на нещо, което е дал на ответника и в негова тежест е да докаже единствено даването. В тежест на ответника е да докаже, на какво основание е получил даденото. Първата хипотеза на чл.55 от ЗЗД е налице, както когато ищецът докаже даването, а ответникът не докаже претендираното от него основание, така и когато ответникът докаже основанието, на което е получил даденото, но ищецът докаже, че това основание е нищожно. И в двата случая даденото е без основание.

Съгласно правилото на чл.154, ал.1 ГПК в тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване факта на плащането на процесната сума, а ответникът - да докаже, че е налице основание за получаването, съответно за задържане на полученото, т.е. ответникът следва да установи, че престацията е извършена в изпълнение на валидно задължение на ищеца.

В конкретния случай с оглед предмета на твърдяното правоотношение между страните, представляващо юридически факт за възникване на задължението на ищеца да заплати процесната сума, в тежест на ответното дружество е да установи, че спорното право е възникнало, в случая това са обстоятелствата, свързани със съществуването на валидно облигационно отношение между страните по договор за продажба на електрическа енергия; че е налице основание за преизчисление по нормативно предвидената методика на дължимите от абоната суми поради констатиран неработещ СТИ

без да има установена нерегламентирана намеса в измерването на доставените количества електроенергия, довела до пълното ѝ неизмерване, както и че е спазил установените в нормативните актове и между страните процедури за това.

Основното спорно по делото обстоятелството е дали в полза на ответника е възникнало потестативно право за едностранно извършване на корекции в сметките за потребена електрическа енергия от ищеца, по което съдът следва да прецени налице ли е такова право, респективно възникнали ли са предпоставките за неговото упражняване.

В настоящото производство е прието заключение на съдебно-техническа експертиза, изготвена от вещо лице, от която се установява, че преизчислението на корекцията за доначисляване на използваната от потребителя ел. енергия било извършено правилно и при спазване на методиката по реда чл.50, ал.1, т. 1, б. “б” от ПИКЕЕ и на база 1/3 максимален базов ток на СТИ – 9475,2 КВтч за период от 90 дни, на основание софтуерен прочит на паметта на СТИ при което е установено точното неотчетено количество енергия.

От заключението на съдебно-счетоводната експертиза, приета по делото, се установява, че преизчислението на сметката в представената фактура било извършено по действащите за периода цени на ел. енергия, утвърдени от КЕВР, т.е. изчисленията са математически верни или сума в размер на 1939,84 лв.

Между страните не се спори, че ищецът е потребител на електрическа енергия за процесния обект и за исковия период, както и че през посочения в и.м. период между страните съществуват облигационни отношения по договор за продажба на електрическа енергия /арг. чл.92 от ЗЕ/ и ищецът е купувач на такава. В този смисъл последният е носител на права и задължения по Закона за енергетиката /ЗЕ/ и е обвързан от клаузите на Общи условия на договорите за продажба на електрическа енергия на ответника.

Спори се дали е налице основание за извършване на преизчисление на количеството електрическа енергия от ответника или не, както и дали е извършена по нормативно установения ред за това.

Новите ПИКЕЕ са приети и обнародвани в Държавен вестник, бр. 35 от 30.04.2019 г.

Съгласно разпоредбата на чл.83, ал.1, т.6 от ЗЕ, устройството и експлоатацията на електроенергийната система се осъществяват съгласно норми, предвидени в ПИККЕ, регламентиращи принципите на измерване, начините и местата за измерване, включително реда и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия или за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, както и създаването, поддържането и достъпа до регистрираните от тези средства база данни. В Раздел IX от ПИККЕ, в сила към датата на проверката, се съдържа подробна регламентация на реда и начините за извършване на преизчисление на количеството ел. енергия от операторите на съответните мрежи, като с разпоредбата чл.50, ал.1, б. „б“, в случаите, когато при метрологичната проверка се установи, че СТИ не измерва или измерва с грешка извън допустимата, операторът на съответната електроразпределителна мрежа изчислява количеството електрическа енергия за по-краткия период между периода от датата на констатиране на неизмерване /неправилно/ неточно измерване до последната извършена проверка и периода от три месеца, предхождащи датата на констатиране на неизмерване /неправилно/неточно измерване като при неизмерващо средство за търговско измерване количеството електрическа енергия се изчислява като една трета от пропускателната способност на измервателната система при всекидневно осемчасово ползване на електрическа енергия.

Съгласно разпоредбите на чл.56, ал.1 и 2 от ПИККЕ в случаите на преизчисляване на количества електрическа енергия по реда на раздел IX операторът на електроразпределителната мрежа предоставя на ползвателя на мрежата фактура и справка за преизчислените количества електрическа енергия, както и информация за дължимата сума за мрежови услуги, с изключение на цена за достъп до електроразпределителната мрежа, формирана на база на предоставена мощност, и за „задължения към обществото“, като ползвателят на мрежата заплаща на оператора на съответната мрежа дължимата сума, определена от оператора на съответната мрежа. Следователно, с оглед новите ПИКЕЕ, титуляр на вземането по корекционната фактура е операторът на електроразпределителната мрежа – ответник по спора.

В действащите ПИКЕЕ са уредени две хипотези за корекция на сметката на потребителя – когато неизмерването/неправилно или неточното измерване се дължи на външна намеса /чл.50, ал.1, б.„б“/ и когато неизмерването/неправилно или неточното измерване се дължи на техническа неизправност на СТИ и не е установена външна намеса при проверка или отчет. Общото и за двете хипотези е, че са налице неработещи средства за търговско измерване, при които количеството електрическа енергия не могат да бъдат отчетени /не се измерва изобщо или измерва с грешка извън допустимата/. Докато приложението на нормата на чл.52 от ПИКЕЕ изисква да не е установена външна намеса и неизмерването да не се дължи на целенасочено и виновно поведение от страна на потребителя, то задължително условие за приложението на чл.50, ал.1, б. „б“ от ПИКЕЕ е доказана външна намеса и въздействие върху СТИ, т.е. виновно поведение на потребителя, както и съставен констативен протокол на БИМ от извършена метрологична проверка.

В случая ответникът е извършил корекция на сметките за електроенергия за минал период, като е приложил хипотезата на чл.50, ал.1 б. „б“ от ПИКЕЕ.

С оглед ангажираните по делото доказателства съдът намира, че по делото не е установено по категоричен начин, че е налице външно въздействие, осъществено целенасочено от човешка намеса в измервателната система на електромера. В хода на процеса ответникът, който носи доказателствената тежест, не успя да докаже предпоставките на хипотезата за корекция на сметка, на която се е позовал. В конкретния случай изготвеният констативен протокол на БИМ не дава основание да се приеме, че неизмерването се дължи на външна намеса на СТИ. Сочи се, че „годината на производство на електромера не съответства с годината, изписана върху фирмената и метрологична пломба“. Извод: „Подправена пломба“!? Най-вероятно се има предвид чл.276, ал.1/НК. „...Който подправи или пусне в обръщение подправени официални удостоверителни знаци, като печати.....“ касателно стикерите на електромера, не самата пломба. Наред с това, е направена и констатация, че при отварянето на електромера е констатирано отсъствие на видими дефекти на кутията, клемите на клемния блок и намеси по електронните платки и детайлите на електромера, а в заключение е

направен извод, че електромерът не съответства на метрологичните характеристики. Отговор за възможните причини, довели до неотчитане на потребената ел. енергията, е даден от в.л. Установена грешка „888“ /липса на напрежение/ - 100% „При натоварване на трите фази електромера не отчитал консумация на ел.енергия“. В.л. сочи,че ...“не може да се установи наличието и момента на настъпване на евентуална човешка намеса в периода от монтажа до демонтажа на електромера“. Съдебно-техническа експертиза е приета без оспорване от страните. При това положение съдът счита, че по делото не е доказана по несъмнен начин осъществена намеса върху СТИ от страна на потребителя, която да е довела до пълно неотчитане на ел. енергия. Поради липсата на такава намеса в настоящия случай, съдът намира, че корекцията би следвало да е извършена при условията на чл.52 от ПИККЕ, а не в хипотезата на чл.50, ал.1, б.“б“ от ПИККЕ. Допълнителен аргумент е и Р № 10003/31.07.2020г. на ВАС, ДВ бр. 57/09.07.2021 г. в сила от 09.07.2021г. По аргумент от чл.98а, т.6, б.“а“ и „б“ от ЗЕ е установено разграничение между хипотезите при които има неправомерно въздействие върху сертифицираното средство за търговско измерване и случаите на неправилно или неточно измерена ел. енергия поради повреда на уреда. Това разграничение продължава и в нормите на ПИККЕ, съответно чл.50 и чл.52 от ПИККЕ. Безспорно в настоящия казус от изводите по констативен протокол № 188/21.07.2021г. на Български институт по метрология /БИМ/ - Главна дирекция „Мерки и измервателни уреди“ - Регионален отдел-Русе и заключението на съдебно-техническата експертиза се установява, че процесният електромер е повреден, дефектирал и при това положение съдът счита, че не съществуват условия за приложение на чл.50 от ПИККЕ и събраната сума от потребителя е недължима.

С оглед на изложеното по-горе, съдът приема, че в конкретния казус ответникът не е доказал основание за начисляването на процесната сума, както и че същата е дължима в търсения от ответника размер. При това положение сумата 1939,84 лв. за плащане по процесната фактура се явява начислена въз основа на недопустимо предположение и не се базира на законово основание.

С оглед на изложеното по-горе съдът приема, че ответникът, който носи доказателствената тежест в процеса, не е доказал по безспорен и категоричен начин, че е имал основание да извърши корекцията на

посоченото основание чл.50, ал.1 б.“б“ от ПИККЕ, както и че процесната сума в размер на 1939,84 лв. е начислена правилно. Тъй като недоказаните факти се считат неосъществили се, то в приложение на правилото за разпределение на доказателствената тежест ответникът следва да понесе неблагоприятните последици от това обстоятелство за недоказване на основанията за получената сума.

Съобразявайки всички изложено до тук, съдът счита, че предявеният от ищеца иск по реда на чл.55, ал.1 от ЗЗД против ответника се явява основателен и следва да бъде уважен в пълния предявен размер от 1 939.84 лв., съгласно допуснатото с протоколно определение от 14.06.2022г. увеличение на иска по реда на чл.214 от ГПК.

С оглед изхода от настоящия спор и на основание чл.78, ал.1 от ГПК, ответникът следва да бъде осъден и да заплати на ищеца направените по делото разноси: 500.00 лв. - адвокатски хонорар, съгласно приложения по делото Договор за правна защита и съдействие от 02.11.2021г.; 77.60 лв. – внесена държавна такса, 250.00 лв. за СИЕ и 125.00 лв. за СТЕ.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Електроразпределение-Север“ АД, ЕИК 104518621 с.а. гр.Варна 9009, р-н Владислав Варненчик, Варна Таурс-Е, бул.“Владислав Варненчик“ № 258, представлявано заедно от всеки двама от членовете на УС: Р.Л., А.К. и Х.Х., чрез адв.Е.К. от РАК, да заплати на Ф.Г.Ф., с ЕГН-***** от гр.Б., обл.Р., ул.“Б.Т.“ № ***, чрез адв.Р.Т. от МАК, сумата в размер на 1 939,84 лв. /хиляда деветстотин тридесет и девет лева и 84 ст./, начислена по партида с клиентски номер *****за абонатен номер *****за периода от 26.03.2021г. до 23.06.2021г. при липса на правно основание за заплащането от страна на ищеца стойността на недоставена и непотребена електроенергия през този период на адрес: гр.Б., ул.,Б.Т.“ № ***, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 05.11.2021г. до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА „Електроразпределение-Север“ АД, ЕИК 104518621 с.а. гр.Варна 9009, р-н Владислав Варненчик, Варна Таурс-Е, бул.“Владислав Варненчик“ № 258, представлявано заедно от всеки двама от членовете на

УС: Р.Л., А. К. и Х.Х., чрез адв.Е.К.от РАК, да заплати на Ф.Г.Ф., с ЕГН-***** от гр.Б., обл.Р., ул.“Б.Т.“ № ****, чрез адв.Р.Т. от МАК, сумата от 500.00 лв. /петстотин лева/ - адвокатски хонорар, съгласно приложения по делото Договор за правна защита и съдействие от 02.11.2021г.; 77.60 лв. /седемдесет и седем лева и 60 ст. – внесена държавна такса, 250.00 лв. /двеста и петдесет лева/ за СИЕ и 125.00 лв. /сто двадесет и пет лева/ за СТЕ.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Русе в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Бяла: _____/п/_____